

MAGYAR NYELV
a 6. évfolyamosok számára

MNy1

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ

2023. január 21.

**A javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válaszokra
a megadott pontszámok adhatók.
A pontszámok részekre bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van.**

1. a) mezes, mézes 1 pont
 b) köröm, kőröm, kűröm, këröm 1 pont
 c) zselé 1 pont

Minden más, egynyelvű, szakmailag ellenőrzött nyomtatott szótárral igazolható, a feladatkiírásnak megfelelő válasz elfogadható. Csak minden szempontból hibátlan megoldás fogadható el.

2. a) fecske – 7. 1 pont
 b) veréb – 6. 1 pont
 c) bagoly – 5. 1 pont
 d) galamb – 3. 1 pont

1 pont adható soronként, ha a sor mindkét cellájában csak a helyes válasz szerepel. A helyesírási és a másolási hibákat javítjuk, de nem vonunk le értük pontot.

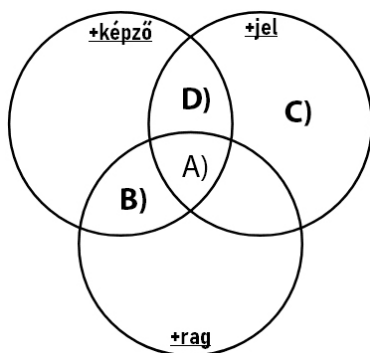
3. a) csacsi 1 pont
 b) páros rím / párrím. *A rímképlet önmagában nem elfogadható.* 1 pont
 c) Aláhúzva: hasonlat. *Más, egyértelmű jelölés is elfogadható.* 1 pont
 d) A récék és a libák most nem csinálnak felfordulást / bajt / problémát // nem okoznak gondot. 1 pont

Minden más megfogalmazású, de tartalmában a megadottakkal egyező, vagyis a galiba szó jelentését visszaadó válasz elfogadható. Az 1 pont csak tartalmilag elfogadható ÉS értelmes, a megadott szövegrésszel együtt a megfogalmazás szempontjából hibátlan mondatra adható meg. A helyesírási hibákat javítjuk, de a pontozásnál nem vesszük figyelembe azokat.

- e) Aláhúzva: bujkál. *Más, egyértelmű jelölés is elfogadható.* 1 pont

4. a) B 1 pont
 b) A 1 pont
 c) A 1 pont
 d) B 1 pont
 e) B 1 pont

5. a) 3 pont

Minden egyértelműen jó helyre beírt betűjelre 1 pont, összesen 3 pont adható. Ha valamelyik betűjel több helyen is szerepel, arra a betűjelre nem adható pont.

6. a) IGAZ 3 pont
 HAMIS
 HAMIS

Minden helyesen bekarikázott válaszáért 1 pont adható. Amennyiben egy állításnál nincs bekarikázva sem az IGAZ, sem a HAMIS szó, vagy mindkettőt jelölte a felvételiző, a részfeladat megoldása nem fogadható el. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a felvételiző (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.

- b) Aláhúzva: Közömbösen viszonyultak Samuhoz, hiszen megfeledeztek róla. 1 pont
Amennyiben a felvételiző egynél több választ húzott alá, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes választ is bejelölte. Amennyiben aláhúzás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a felvételiző (pl. bekarikázást), azt el kell fogadni.
- c) A bútor neve: ágy 1 pont
 A szövegből vett kifejezés: szeret beszélni **VAGY** Jé, kiscsacsi! Jaj de kedves kiscsacsi! Én vagyok az ágy!
1 pont adható, amennyiben a felvételiző mindkét kérdésre helyes választ adott. A második részkérdésre adott válasz akkor fogadható el, ha vagy a szeret beszélni szókapcsolatot idézi, vagy a második válaszlehetőség három mondata közül legalább kettőt beír.
- d) Lehetséges válaszok 1 pont
 1. válaszelem (Mi volt meglepő Samu számára a másik kiscsacsi viselkedésében?): *a másik kiscsacsi ugyanúgy lépett / ugyanúgy visszafordult / a másik is ugyanúgy meghajolt és elindult / nem szólt semmit / minden mozdulata ugyanolyan volt.*
 2. válaszelem (Mi okozta valójában ezt a furcsaságot?): *A másik kiscsacsi Samu tükörképe volt.*
*1 pont adható, ha a válasz a megfogalmazás szempontjából hibátlan mondat(ok)ból áll, **ÉS** a megadottak közül leír legalább egyet a tükörkép furcsa viselkedéséből (1. válaszelem), **ÉS** megállapítja, hogy a másik kiscsacsi Samu tükörképe (2. válaszelem). Más, tartalmában azonos megfogalmazás is elfogadható. A helyesírási hibákat javítjuk, de a pontozásnál nem vesszük figyelembe azokat. Nem tekintendő helyesírási hibának, ha a felvételiző a szöveghez hasonlóan a **kiscsacsi** egybeírt alakot használja.*
- e) Lehetséges válaszok 1 pont
 Tudható, hogy Samu, a kiscsacsi jól érezte magát új helyén, mivel új barátokra tett szert sétája során / fölbátorodott és elment körülnézni a szobában / kényelmesen érezte magát a virágtartón / meghempergett a szőnyegen a séta végeztével.
*1 pont adható, ha a válasz a megfogalmazás szempontjából hibátlan mondat, **ÉS** legalább öt szóból áll, **ÉS** a történetből vett konkrét utalással támasztja alá, hogy a kiscsacsi jól érezte magát új helyén. A helyesírási hibákat javítjuk, de a pontozásnál nem vesszük figyelembe azokat. Nem tekintendő helyesírási hibának, ha a felvételiző a szöveghez hasonlóan a **kiscsacsi** egybeírt alakot használja. E feladat szempontjából szófajtól függetlenül minden önállóan álló szót külön kell számolni, így például a névelőket, elváló igeekötőket, kötőszókat és a névutókat is.*
7. a) 1 1 pont
 b) 2 1 pont
 c) X 1 pont
Itemenként 1 pont adható. Amennyiben a vizsgázó egy cellában több megoldást is fölűntetett, akkor sem adható pont, ha a jó megoldás is a leírtak között szerepel.
8. a) főnév: toll, lakk 5 pont
 jelentése: „most, ebben a pillanatban”: épp
 múlt idejű igealak: nézett
 „szükséges” rokon értelmű kifejezése: kell
Minden jó helyre beírt, helyesen megkettőzött szóvégi mássalhangzóval ellátott szóért 1 pont jár. Amennyiben valamelyik szót több helyre írta be, arra a szóra nem adható pont.
9. a) Beírva a vonalakra: komótosan, benézett/Benézett, sóhajtott, irigység, bárcsak 5 pont
A felsorolás sorrendje kötetlen. Minden – helyesírási szempontból – hibátlan megoldás 1 pont. Amennyiben ötnél több megoldást írt a felvételiző, a jó válaszokkal megszerzett pontokból le kell vonni annyit, amennyivel több megoldást adott, mint öt, de nullánál kevesebb pont nem adható. (Például: ha 7 megoldást adott, akkor 2 pontot kell levonni a megszerzett pontokból.)

10. a)–e) A 4-nél kevesebb mondatból álló fogalmazás esetében a feladat összes itemére **0 pontot kell adni.**
- a) Tartalomra összesen adható: 3 pont
 3 pont adható, ha
- a szöveg eredeti, ötletes, gondolatgazdag;
  - a fogalmazás alapötletét részletesen kidolgozza, és a szöveg mentes az önellentmondástól, a lényegi elemek jól értelmezhetők;
  - megfelel az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek;
  - a kifejtés logikusan, szervesen folytatja a megkezdett történetet, építve a megnevezett szereplőkre, motívumokra.
- 2 pont adható, ha
- a szöveg ötletes, ám az alapgondolat nem kellően kidolgozott, nem értelmezhető elem vagy kisebb önellentmondás van benne;
  - a megadott mondatok nem illeszkednek kellő mértékben a gondolatsorhoz;
  - megfelel az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek.
- 1 pont adható, ha
- az alapötlet kidolgozatlan, lényegi elemek megmagyarázatlanul maradnak, vagy a szöveg egészét meghatározó önellentmondás van benne;
  - szegényes, szokványos a gondolatsor, de tartalma a kijelölt témáról szól;
  - az adott mondatok alig illeszkednek a gondolatsorhoz, de a szöveg megfelel az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek.
- 0 pont, ha
- a megadott mondatokhoz egyáltalán nem kapcsolódik a gondolatsor;
  - az elbeszélés az önellentmondások és értelmezhetetlen elemek miatt nem érthető;
  - nem felel meg az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek.
- b) A szöveg szerkezetére összesen adható: 2 pont
 2 pont adható, ha a megadott kezdőmondatok és a tanuló által írt fogalmazás
- kerek, egész, lezárt;
  - formailag is tagolt, a bekezdések jelöltek;
  - logikusan és arányosan szerkesztett;
  - eléri a megadott terjedelmet (legalább 8 mondat);
  - megfelelően alkalmazza a szövegkohézió eszközeit, a mondatok, gondolatok logikusan kapcsolódnak egymáshoz;
  - nincs benne párbeszéd.
- 1 pont adható, ha a fenti szempontok közül egy nem érvényesül maradéktalanul.
 0 pont, ha a szövegben a 2 pont feltételei közül egynél több szempont nem érvényesül maradéktalanul.
- c) A nyelvhelyességre és a stílusra összesen adható: 2 pont
 2 pont adható, ha a szöveg terjedelme eléri a nyolc mondatot, és
- stílusa, szóhasználata megfelel a témának, a köznyelvi normának, és
  - gazdag szókincsű, és
  - gördülékenyen, választékosan szerkesztett mondatokat tartalmaz, és
  - maximum 1 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, például helytelen szóhasználatot, indokolatlan igeidőváltást, hibás mondatbeli egyeztetést, nem megfelelő szórendet.

1 pont adható, ha a szöveg terjedelme eléri a nyolc mondatot, és

- maximum 2 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, és változatos szókincsű, mondatfűzésű, a köznyelvi normának megfelelő szóhasználatú. *Vagy*
- maximum 1 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, ám a 2 pont kritériumai közül valamelyiknek nem felel meg.

0 pont, ha a szöveg

- kettőnél több nyelvhelyességi hibát tartalmaz; *vagy*
- 1 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, ám a 2 pont kritériumai közül legalább kettőnek nem felel meg, *vagy*
- a szöveg terjedelme nem éri el a 8 mondatot.

d) A helyesírásra összesen adható, amennyiben a szöveg **legalább 8 mondatból** áll: 2 pont
2 pont adható,

- ha a szövegben az alábbiak közül **legfeljebb egy hiba** valósul meg:
  - egy hiba a közhasználatú szavak egybeírásának terén *vagy*
  - egy hiba a magánhangzó hosszúságának jelölésénél *vagy*
  - egy elválasztási hiba *vagy*
  - egy mondatkezdő nagybetű tévesztése *vagy*
  - egy ékezet hiánya *vagy*
  - legfeljebb két betűtévesztés vagy betűcsere

ÉS az előbbieken ismertetett hibatípusok **mellett** legfeljebb 1 központosági hiba (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosági hibáit);

- ha a hibátlan szövegben legfeljebb 2 központosági hiba van (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosági hibáit).

1 pont adható,

- ha a **fenti hibatípusok közül legfeljebb kettő** van jelen a szövegben, **legfeljebb 2 központosági hiba** mellett (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosági hibáit)
- ha az egyéb szempontból hibátlan szövegben 3–5 központosági hiba van (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosági hibáit).

0 pont adható,

- ha a szövegben az alábbiak közül **valamelyik hibatípus** megvalósul:
    - igekötős igék helytelen írásmódja,
    - névutós főnevek egybeírása,
    - *-ly* tévesztése,
    - tagadószókat egybeírása egy másik szóval,
    - mássalhangzó-hosszúság tévesztése,
    - tulajdonnév kezdőbetűjének,
    - írásban nem jelölt hasonulás és összeolvadás jelölésének tévesztése;
  - ha a 2 pont kritériumainál leírt hibatípusok esetében **három vagy annál több** hiba található a szövegalkotásban;
  - ha 6 vagy több központosági hiba van (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosági hibáit).
  - **ha a szöveg nem éri el a 8 mondatot.**
-

- e) A külalakra, írásképre összesen adható, amennyiben a szöveg terjedelme eléri a 4 mondatot: 1 pont
- 1 pont adható, ha a dolgozat külalakja rendezett, áttekinthető, a javítások egyértelműek és esztétikusak, az írás könnyen, jól olvasható, a betűképek egyértelműen azonosíthatók, az ékezethasználát egyértelmű, nem használja indokolatlanul a pontsoron túli („margón kívüli”) területet.
  - Nem jár pont, ha az írás jellemzően olvashatatlan, vagy félreérthető az ékezethasználát, a dolgozat képe rendezetlen, a javítások félreérthetőek, zavarosak, nem esztétikusak, elválasztás helyett indokolatlanul ír a pontsoron túli („margón kívüli”) területre.